

EL POBLE CATALÀ

5 Cts.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
CATALUNYA I NAIONS IBERIQUES: 4 pessetes trimestral
PAISOS D'UNIO POSTAL: 5 pessetes trimestral

ANY VII • Barcelona, dimecres 6 de Janer de 1909 • NUM. 1.566
REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: RAMBLA DE LES FLORS, 14, PRAL. — TELEFON 723

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
CATALUNYA I NAIONS IBERIQUES: 4 pessetes trimestral
PAISOS D'UNIO POSTAL: 5 pessetes trimestral

5 Cts.

El remei més racional per les malalties de l'aparell respiratori, és l'inhalació antisèptica i balsàmica que's produeix al dissoldre en la boca les

PASTILLES MORELLO

Curen y eviten els REFREDATS, AU-FEC, TOS, BRONQUITIS, RONQUE-RA, etc. El seu ús està lliure de perills fins pels nens y els d'edat avançada.

CENTRE BARCELONÈS D'ASSEGURANCES QUINTES

Autoritzat per la Llei de 30 de Juny de 1887
Domicili social: Carme, 42, primer. — Barcelona

AQUESTA ASSOCIACIÓ PERA RESPONDER DE SES OPERACIONS SE CONSTITUEIX EN EL BANC D'ESPANYA Y A DISPOSICIÓ DE L'EXCM. SR. MINISTRE DE FOMENT EL DÍPOSIU QUE PRÉVEU LA LLEI D'ASSEGURANCES DE 14 DE MAIG DE 1908 Y COMPLERTS TOTS ELS REQUISITS QUE LA MATEIXA ORDENA.

Els minyons de la pròxima quinta poden subscriure per la quantitat de

750 pessetes

quedant garantida ab sa redempció militar la responsabilitat dels excedents de cupu que siguin

quedant garantida ab sa redempció militar la responsabilitat dels excedents de cupu que siguin

El diner poden els interessats dipositarlo ont vulguin, fins en el mateix poble de llur residen-

cia, sense que pugui cobrarlo l'Associació fins el mes d'agost de l'any del sorteig.

Els minyons que constitueixin llurs dipòsits en el Banc d'Espanya, mitjançant el pagament de deu pessetes, a més dels gastats d'ingrés, tindran dret si surten soldats, a ésser

redimits abans que la Direcció adrexi els dipòsits. Primer se veuran llurs del servei militar abans que ningú pugui disposar de llurs capitals.

Aquestes són les úniques garanties que poden portar al si de les famílies la veritable tranquil·litat.

Grans magatzems EL SIGLO

Del 10 al 31 de janer

Grans Rebaxes

en totes les seccions de la casa

Descomptes del 20, 15, 10 y 5 per 100

sobre'ls preus marcats en els articles

OCASIONS ESPECIALS

en tota classe d'articles y preudes confeccionades

Solament del 10 al 31 de janer

El dia primer de febrer, tornaran a regir els preus de costum

En totes les seccions de l'establiment se trobaran colcats grans cartells, detallant els descomptes corresponents a cada article

En totes les seccions de l'establiment se trobaran colcats grans cartells, detallant els descomptes corresponents a cada article

En totes les seccions de l'establiment se trobaran colcats grans cartells, detallant els descomptes corresponents a cada article

En totes les seccions de l'establiment se trobaran colcats grans cartells, detallant els descomptes corresponents a cada article

En totes les seccions de l'establiment se trobaran colcats grans cartells, detallant els descomptes corresponents a cada article

En totes les seccions de l'establiment se trobaran colcats grans cartells, detallant els descomptes corresponents a cada article

En totes les seccions de l'establiment se trobaran colcats grans cartells, detallant els descomptes corresponents a cada article

En totes les seccions de l'establiment se trobaran colcats grans cartells, detallant els descomptes corresponents a cada article

En totes les seccions de l'establiment se trobaran colcats grans cartells, detallant els descomptes corresponents a cada article

En totes les seccions de l'establiment se trobaran colcats grans cartells, detallant els descomptes corresponents a cada article

En totes les seccions de l'establiment se trobaran colcats grans cartells, detallant els descomptes corresponents a cada article

En totes les seccions de l'establiment se trobaran colcats grans cartells, detallant els descomptes corresponents a cada article

En totes les seccions de l'establiment se trobaran colcats grans cartells, detallant els descomptes corresponents a cada article

En totes les seccions de l'establiment se trobaran colcats grans cartells, detallant els descomptes corresponents a cada article

En totes les seccions de l'establiment se trobaran colcats grans cartells, detallant els descomptes corresponents a cada article

En totes les seccions de l'establiment se trobaran colcats grans cartells, detallant els descomptes corresponents a cada article

En totes les seccions de l'establiment se trobaran colcats grans cartells, detallant els descomptes corresponents a cada article

En totes les seccions de l'establiment se trobaran colcats grans cartells, detallant els descomptes corresponents a cada article

En totes les seccions de l'establiment se trobaran colcats grans cartells, detallant els descomptes corresponents a cada article

En totes les seccions de l'establiment se trobaran colcats grans cartells, detallant els descomptes corresponents a cada article

En totes les seccions de l'establiment se trobaran colcats grans cartells, detallant els descomptes corresponents a cada article

En totes les seccions de l'establiment se trobaran colcats grans cartells, detallant els descomptes corresponents a cada article

En totes les seccions de l'establiment se trobaran colcats grans cartells, detallant els descomptes corresponents a cada article

En totes les seccions de l'establiment se trobaran colcats grans cartells, detallant els descomptes corresponents a cada article

més vigorosament: la dreta conservadora y l'esquerra reformista. Un xic més enllà, les masses obreres, organitzades en partit de classe, enforteixen y pr paren els seus nombrosos exèrcits, que asen ja una gran remor de combat.

Dintre la política francesa el resultat de les eleccions senatorials del d'umenge és transcendental. Els radicals s'apoderen del Senat definitivament. Ara hi tenen majoria, però petita y no massa entusiasta. Recordis que sols per 2 vots de majoria aprovà'l Senat francès la llei de reversió a l'Estat dels carrils de l'Oest.

La feia temps que'l Senat posava dificultats a la llei de retirs obrers votada per la Cambra, interposant a cada moment manobres obstruccionistes. S'annunciava també que'l Senat s'oposaria a la llei establiment l'impost sobre les rendes o utilitats que està acabant de discutir la Cambra de diputats. Ara'l radicals comptaran ab 17 diputats més (car van ab ells els socialistes independents), haventhi per lo tant una diferència de 84 vots a favor dels primers (17 llocs de més als y 17 de menys els contraris). El reforç és decisiu.

El Senat queda conquerit del tot. Així ho regoneix la premsa conservadora y reaccionaria al dir que'l Senat se converteix en una cursula de la Cambra y que ha desaparegut el fre, el contrapès de la política radical. La llei de retirs obrers y la de l'impost sobre les rendes tenen assegurada la seva pròxima implantació.

Nosaltres de tot cor ens en alegrem.

A. R. y V.

TOT PASSANT

Libre de Reis

Avui, diada de Reis, és oportú parlar d'un llibre que ja fa dies tinc damunt de la taula. És un llibre que lo mateix pot interessar als infants, que als que hem passat de dies la nostra primavera. An els uns els encantarà parlar d'ells de les meravelloses aventures dels heros nascuts al calor de la fantasia popular, fentlos rir ab l'humor entremaliat, ingenu, de la verba del poble; als altres ens farà florir en els llavis un melangios somriure, recordant-nos aquell temps en que escoltàvem de llavis de sers estimats que ja no vorem més, les rondalles encantades de la nostra infantesa, ho y fixant el nostre atençió en aquells detalls que serveixen al nostre de mites y llegendes, que hem après y el sentit dels quals hem esbrinat al fons homines. Y a tots, xics y grans, ens deliciarà l'artística manera com el llibre està presentat, les belles imatges que l'il·lustren d'un cap a l'altre.

El llibre de que parlo és el de «Les rondalles catalanes» il·lustrades per en Joan Vila. Aquestes il·lustracions mereixen tots els elogis. Poques vegades un artista s'haurà compromès en tanta manera ab l'esperit y la lletra de lo que la seva imaginació y el seu llavi haurien de fer servir gràficament. Tota l'ingeniositat de la rondalla popular ha prisa carn en la mà dels dibuixos de Vila: il·lustracions y rondalles formen un cos de perfecta harmonia. Y serà difícil an els que hagin passat els ulls per aquest llibre, separar les aventures d'un «Joan de l'ós» o del «Prncep serpente», tal com les conta'l poble, de les imatges que en Joan Vila les ha interpretades. Pera aconseguir aquest efecte, en Vila ha donat en els seus dibuixos l'apariencia d'aquells gravats al boix, que tant's vegades ens han fet somriure plàcidament, ab la llur primitiva simplicitat, en les planes dels llibres populars de passades centúries. Y ha estat una troballa donarlos aquest caràcter, perquè s'acordara meravellosament ab la sencillez y espontaneïtat de la lletra.

Y ara un elogi an en Ramon Miquel y Planas, per cura de qui ha estat editat el llibre. En Miquel y Planas, bibliòfil y traductor distingit, està duent a terme una obra que mereix de nosaltres coral agraiment. Ell vulgariza'ls textos de les nostres velles obres catalanes, posantlos a un preu que tothom pot adquirirlos; ell fa rigurosos edicions, honra de la nostra tipografia; ell tradueix meravellosament al català les obres mestres de la literatura classica, el publica llibres de bibliòfil, desenterrant vells manuscrits. Y tot això modestament, quietament, ab un treball de benedict, que ningú veu, fins que la tassa de l'obra feta, ja adonarem de la seva importància.

Algun dia u parlaré, d'aquesta obra, ab títol de determinant que el a mereix. Avui no desitjo sino recomençar per haverlos fet conèixer aquest distingit dibuixant que's diu Joan Vila, d'antall ocasió d'illustrar «Les rondalles catalanes» y per haverlos ofert manera de devotament en els nostres fills el sentiment de la bellesa, posant en ells llurs mans aquest artístic llibre.

J. PONS Y PAGÉS

NOTES Y COMENTARIS

EL BLOC

Les personalitats del bloc comensen a mostrar un cert decaïment davant el buit que'ls hi fa'l poble. Espanya, no's comou a cap de les dues capitals ab renom cosmopolita, Bilbao y Barcelona, no tant sols no han pogut entrar triomfals com en la manxega capital d'Albarracín, sino que han tingut de conèixer que ni a Bilbao ni a Barcelona, existia un ambient propici a les prediccions blocuistes.

Catalunya ha rebutjat integralment al bloc. Fins el partit lerrouxista s'ha negat a adherirse al bloc. Dels homes republicans solament en Melquíades Alvarez, ha secundat la campanya, no pera obtenir una cartera, sino pera que'l partit liberal se vagi acostumant a veure figurar en primera fila. En Melquíades Alvarez, sab que com aigües en Vega de Armijo, català, sino que han tingut de conèixer que ni a Bilbao ni a Barcelona, existia un ambient propici a les prediccions blocuistes.

Però, en la política catalana, no hi ha cap de les dues capitals ab renom cosmopolita, Bilbao y Barcelona, no tant sols no han pogut entrar triomfals com en la manxega capital d'Albarracín, sino que han tingut de conèixer que ni a Bilbao ni a Barcelona, existia un ambient propici a les prediccions blocuistes.

Però, en la política catalana, no hi ha cap de les dues capitals ab renom cosmopolita, Bilbao y Barcelona, no tant sols no han pogut entrar triomfals com en la manxega capital d'Albarracín, sino que han tingut de conèixer que ni a Bilbao ni a Barcelona, existia un ambient propici a les prediccions blocuistes.

Però, en la política catalana, no hi ha cap de les dues capitals ab renom cosmopolita, Bilbao y Barcelona, no tant sols no han pogut entrar triomfals com en la manxega capital d'Albarracín, sino que han tingut de conèixer que ni a Bilbao ni a Barcelona, existia un ambient propici a les prediccions blocuistes.

Però, en la política catalana, no hi ha cap de les dues capitals ab renom cosmopolita, Bilbao y Barcelona, no tant sols no han pogut entrar triomfals com en la manxega capital d'Albarracín, sino que han tingut de conèixer que ni a Bilbao ni a Barcelona, existia un ambient propici a les prediccions blocuistes.

Però, en la política catalana, no hi ha cap de les dues capitals ab renom cosmopolita, Bilbao y Barcelona, no tant sols no han pogut entrar triomfals com en la manxega capital d'Albarracín, sino que han tingut de conèixer que ni a Bilbao ni a Barcelona, existia un ambient propici a les prediccions blocuistes.

Però, en la política catalana, no hi ha cap de les dues capitals ab renom cosmopolita, Bilbao y Barcelona, no tant sols no han pogut entrar triomfals com en la manxega capital d'Albarracín, sino que han tingut de conèixer que ni a Bilbao ni a Barcelona, existia un ambient propici a les prediccions blocuistes.

Però, en la política catalana, no hi ha cap de les dues capitals ab renom cosmopolita, Bilbao y Barcelona, no tant sols no han pogut entrar triomfals com en la manxega capital d'Albarracín, sino que han tingut de conèixer que ni a Bilbao ni a Barcelona, existia un ambient propici a les prediccions blocuistes.

Però, en la política catalana, no hi ha cap de les dues capitals ab renom cosmopolita, Bilbao y Barcelona, no tant sols no han pogut entrar triomfals com en la manxega capital d'Albarracín, sino que han tingut de conèixer que ni a Bilbao ni a Barcelona, existia un ambient propici a les prediccions blocuistes.

Però, en la política catalana, no hi ha cap de les dues capitals ab renom cosmopolita, Bilbao y Barcelona, no tant sols no han pogut entrar triomfals com en la manxega capital d'Albarracín, sino que han tingut de conèixer que ni a Bilbao ni a Barcelona, existia un ambient propici a les prediccions blocuistes.

Però, en la política catalana, no hi ha cap de les dues capitals ab renom cosmopolita, Bilbao y Barcelona, no tant sols no han pogut entrar triomfals com en la manxega capital d'Albarracín, sino que han tingut de conèixer que ni a Bilbao ni a Barcelona, existia un ambient propici a les prediccions blocuistes.

Però, en la política catalana, no hi ha cap de les dues capitals ab renom cosmopolita, Bilbao y Barcelona, no tant sols no han pogut entrar triomfals com en la manxega capital d'Albarracín, sino que han tingut de conèixer que ni a Bilbao ni a Barcelona, existia un ambient propici a les prediccions blocuistes.

Però, en la política catalana, no hi ha cap de les dues capitals ab renom cosmopolita, Bilbao y Barcelona, no tant sols no han pogut entrar triomfals com en la manxega capital d'Albarracín, sino que han tingut de conèixer que ni a Bilbao ni a Barcelona, existia un ambient propici a les prediccions blocuistes.

Però, en la política catalana, no hi ha cap de les dues capitals ab renom cosmopolita, Bilbao y Barcelona, no tant sols no han pogut entrar triomfals com en la manxega capital d'Albarracín, sino que han tingut de conèixer que ni a Bilbao ni a Barcelona, existia un ambient propici a les prediccions blocuistes.

Però, en la política catalana, no hi ha cap de les dues capitals ab renom cosmopolita, Bilbao y Barcelona, no tant sols no han pogut entrar triomfals com en la manxega capital d'Albarracín, sino que han tingut de conèixer que ni a Bilbao ni a Barcelona, existia un ambient propici a les prediccions blocuistes.

Però, en la política catalana, no hi ha cap de les dues capitals ab renom cosmopolita, Bilbao y Barcelona, no tant sols no han pogut entrar triomfals com en la manxega capital d'Albarracín, sino que han tingut de conèixer que ni a Bilbao ni a Barcelona, existia un ambient propici a les prediccions blocuistes.

Però, en la política catalana, no hi ha cap de les dues capitals ab renom cosmopolita, Bilbao y Barcelona, no tant sols no han pogut entrar triomfals com en la manxega capital d'Albarracín, sino que han tingut de conèixer que ni a Bilbao ni a Barcelona, existia un ambient propici a les prediccions blocuistes.

Però, en la política catalana, no hi ha cap de les dues capitals ab renom cosmopolita, Bilbao y Barcelona, no tant sols no han pogut entrar triomfals com en la manxega capital d'Albarracín, sino que han tingut de conèixer que ni a Bilbao ni a Barcelona, existia un ambient propici a les prediccions blocuistes.

Però, en la política catalana, no hi ha cap de les dues capitals ab renom cosmopolita, Bilbao y Barcelona, no tant sols no han pogut entrar triomfals com en la manxega capital d'Albarracín, sino que han tingut de conèixer que ni a Bilbao ni a Barcelona, existia un ambient propici a les prediccions blocuistes.

la pròpia personalitat den Moret. «Andrés», escriu: «El «crusto» s'hauria aplegat a declarar a tota plana que la joventut espanyola havia informat contra en Maura, si en Maura hagués estat objecte de semblants rectificacions.» Té raó «Andrés» Cap dels joves intel·lectuals ha tingut pera el bloc una benevolencia. Y com podien tenir-la, si la joventut espanyola, o no creu en res, nihilista sistemàtica, o bé sent un aristocràtic individualisme que li fa cercar refugi en un menyspreu al poble pastat ab reminiscències nobiliàries.

Però ara la nova de l'adhesió de la Junta municipal d'Unió Republicana de Valencia, els fa creure en una acció republicana, favorable al bloc. En aquest cas no és un partit, sino un home, en Blasco. Els republicans de Valencia són encara un xic romàntics y no senten les aliances monàrquiques. En Blasco haurà influït sobre la Junta municipal del seu partit, perquè en Blasco, peral seu crèdit literari, pera sostenir l'artífici de la seva fama, té necessitat de les planes de l'«Heraldo» y de l'«Liberal». És l'única adhesió d'importància que pot apuntarse'l bloc.

Ab més forces, ab més elements de publicitat, ab un partit que està trucant a les portes de la governació de l'Estat, el bloc no ha lograt commoure a l'ànima espanyola com el partit republicà a l'any 1903, l'Unió Nacional, la mateixa Solidaritat nostra. Quan reb l'alafal d'una Junta municipal republicana, el bloc sent una infantil joia. Y no comprén que ab les adhesions republicanes, serà fàcil fer cantar en llarga prosa la ploma en Moret, però no obtindran la confiança d'aquells poders que avui per avui, són els únics que per sobre del poble y del Parlament, otorguen les altes investidures governatives.

Publicament el bloc ha fracassat. No ha aixecat multituds, ni ha organitzat esquadres, ni s'ha sabut atraure personalitats representatives com les den Costa, l'Azcarate, Pau Iglesias. Li resta'l Parlament. En ell pot assolir lo que és impossible ab mitjans y editorials. Poden realitzar una crisi d'alt parlamentarisme y se l'hi ven a actuar de visitants d'honor pera és de tots els catòctes de la Manxa. Dintre d'un mes, el bloc serà un record, un xic còmic, un xic insipit, com tots els records de l'Espanya pintoresca.

SPORTULA

Als tres Reis, en el novell camí

MELCJOR.—Jo os porto, bell Infant, una clau d'or. Ella os desclourà les portes de la gavia, y sereu lliures. Os obrireu a la percepció de totes les coses, y totes les coses os seran donis sota la vostra servitut. La tirania de dogmes y doctrines, la divinissació dels principis incompresos, la constitució d'esglésies que os dictin les interpretacions y os ordenen les adoracions, cauran per terra. En la vostra Jerusalem no hi haurà més domini que'l vostre, domini lliure y ple, bell Infant...

Gaspar.—Jo os duc una clau d'acer pera que així com la clau d'or os alliberarà l'intel·ligència opresa, ella os obri les portes de la voluntat y os emancipi de tota llei de fora que no sia eixida de vos mateix, y no estigui, sense condicions, sota'l vostre albir. A fi de que en la vostra Ciutat no hi haja més domini que'l vostre, bell Infant...

Baltasar.—Jo os faré presentalla d'una clau d'argent, pera que os deslliuri del poder tirànic del Déu-Argent y de la Deesa-Terra, y la terra y l'argent sien plenituts en el domini vostre, bell Infant...

Els tres seguits avensaven, ordenats, armònics. En la Cova ja's sentia, darrera la montanya, el soroll de l'aproximació.

FOSFOR

LEGINT LA PREMSA

Aproposat dels darrers terratèmolos:

De la Correspondencia de España, crònica den Ramir de Maeztu:

«La explicación, en lo poco que aun sabe el hombre de estas cosas, nos la da el geólogo austriaco Eduardo Suess, presidente de la Academia de Ciencias de Viena, diciéndonos que el lugar de la catástrofe está rodeado de una gran línea curva, en donde se hunde la corteza de la Tierra. La línea arranca de Catanzaro, pasa por debajo del volcán Etna y va hacia el Oeste, en dirección de Andalusia, quedando en medio las islas de Lipari».

Dentro de esta línea, cuyo radio es de unos 100 kilómetros, la costra de la Tierra se está hundiendo como un disco. Cuando termine el proceso de hundimiento quedarán bajo el mar Mediterráneo las colinas graníticas de Sola y las montañas de Caribdis que hay junto a Mesina, la ciudad destruida. Entonces, dentro de unos cuantos miles de años, se leerán las descripciones de Virgilio sobre los monstruos de Sicilia y de Caribdis con las mismas dudas que que ahora leemos lo que Platón nos cuenta de la Atlántida.

«El estrecho de Mesina, dice el profesor, se habrá ensanchado. No quedará de toda Sicilia sino unas cuantas montañas orientales. El mismo proceso de hundimiento separó en otro tiempo la Sicilia del África del Norte.» El mismo proceso, decimos nosotros, hizo desaparecer la Atlántida y su civilización interesante.

«Presenciamos, dice el profesor Suess, el hundimiento de la superficie terrestre del mundo, que comenzó hace mucho tiempo. Pero la corta vida de la raza humana no permite, sin embargo, guardar el buen humor».

«Por qué habla el pesimista sabio de la corta vida de la raza humana? Que la superficie terrestre de la Tierra se está hundiendo, lo sabemos ya. Basta consultar cualquier libro moderno de Geología, y aun una buena enciclopedia. Sabido es que toda la Tierra que se levanta sobre el nivel del mar, la puede devorar en su ancho seno el Océano, y aun le quedaría holgado espacio para tragarse una docena más de continentes».

Hasta es probable que algún día la devore. Pero ello no ha de hacernos desesperar del porvenir de la civilización. A medida que la tierra se vaya reduciendo de tamaño irá ganando el hombre los reinos del aire. Cuando ya no quede una fanega de tierra en que sembrar trigo, viviremos de peces, de pájaros y de alimentos químicos que extraeremos del aire y del mar».

Pero no hay para qué hablar del fin del hombre, como no sea en amplia metáfora. En uno de los barcos que llevaban a Nápoles los supervivientes de Mesina, una de las refugiadas dio a luz un niño. Mirad en esa criatura el símbolo del porvenir limitado».

Sobre la política de Madrid:

«El Imperio marroquí sólo podrá conquistarse por la acción constante y pacífica del maestro y el comerciante. Pues bien; en lo que a la enseñanza se refiere, en el año que acaba de expirar nos da este tristísimo balance: número de escuelas europeas en el Imperio, 42; número de discípulos, 5,270; escuelas francesas, 25, con 4,136 discípulos; escuelas españolas, 13, con 907, y escuelas inglesas, cuatro, con 227».

Allí, donde, con arreglo a los Tratados, sólo los misioneros españoles son permitidos; allí, donde nuestros antecedentes, nuestra historia, nuestros intereses, nos enseñaban a no ser demasiado propiamente, ya vemos el resultado que nuestra política nos da en asunto de tan singular importancia y tan sustantiva trascendencia.

Francia, comandataria con España, de Europa, instruye más de las cuatro quintas partes de los discípulos marroquíes».

Sobre la naufragi del presupuesto:

De la «Patriota», artículo den Zulueta:

«No explicaremos Barcelona habiendo entrado en un momento de actividad y de entusiasmo. Se iniciaban grandes mejoras. El pueblo ejercía sus derechos cívicos de un modo verdaderamente ejemplar, aun para los países de mayor educación política. La obra titánica de la Reforma nos llenaba de justo orgullo. Habíamos improvisado en pocos años, y muy seriamente, una de las cosas más difíciles de improvisar, un Museo. El Instituto d'Estudis Catalans aportaba su honrada contribución académica y nos relacionaba espiritualmente con Europa. El Presupuesto de Cultura acometió la obra urgente de una reforma escolar, planteando de paso en nuestra ciudad los grandes problemas morales contemporáneos».

«No lo véis? Barcelona empezaba a irradiar luz fuera de ella. El Presupuesto de Cultura nos atraía la atención y la simpatía de todos los núcleos intelectuales de España, y hasta a través de la frontera llegaban voces autorizadas como la de Balaguer, el famoso autor de este problema de l'avenir latino, quien vivió en aquella iniciativa un verdadero monumento, en extremo interesante puesto que nada puede ser de más importancia para el progreso de este país. Dejémoslo hablar así, que, ya que el Presupuesto o de Cultura está muerto, debe haber llegado para él la consabida hora de las alabanzas».

Por encima de todas esas mejoras, de otras análogas, volaba la confrada esperanza de la ciudad hacia los planes más grandiosos, como los del proyecto Jausse y lo la Exposición de 1912. Y remontándose más aún, llegaba la fantasía colectiva, en un delirio casi febril, hasta acariciar aquellos nobles ensueños de una Barcelona futura, renovada, inmensa, foco de civilización moderna, energía propulsora de un general renacimiento español, metrópoli ideal de la raza latina... «Sabéis lo que indicaba este delirio? Era una crisis aguda de crecimiento. Barcelona está haciendo su transformación desde la capital provincial, mediocre, vulgar, menestral, a la gran ciudad europea de vida intensa, empresas audaces, negocios gigantescos, obras públicas por valor de muchos millones, investigación científica, luchas religiosas, cuestiones sociales, pasión política, arte, escuelas, museos, centros editoriales... Y esta transformación no es posible sin sacudidas violentas, ni sin provocar graves reacciones momentáneas».

Ahora asistimos a uno de esos movimientos de reacción. Siempre ha pasado lo mismo en la Historia. Es la Barcelona vieja que no se resigna a morir. Nada muere, es verdad; todo evoluciona. La mariposa es una evolución del gusano. Pero, desde el punto de vista del gusano, la evolución es la muerte».

Es preciso no dejarse dominar por esta natural reacción del buen sentido estrecho, servido sólidamente por el rancio instinto conservador del «Diario de Barcelona» y el indiferentismo doméstico de «La Vanguardia». ¿No tiene acaso nuestro pueblo confianza en los conejales que libremente votó? Si no la tiene, pronto se le presentará ocasión de renovar a su gusto el Ayuntamiento. Que lo haga. Yo no defiendo aquí a ningún hombre ni a ningún partido. Pero pense el pueblo de Barcelona que nombre a quienes nombre, ha de elegirlos para llevar a cabo la iniciada transformación de la ciudad».

Acció econòmica

Federació Agrícola Catalana-Balear

Ahí al matí tingué lloc al local de l'Institut agrícola català de Sant Isidre la reunió acostumat de cada més de la Federació Agrícola Catalana-Balear. Presidí don Joaquim d'Abadal y hi assistiren bon nombre de delegats d'entitats agrícoles.

de pájaros y de alimentos químicos que extraeremos del aire y del mar».

Pero no hay para qué hablar del fin del hombre, como no sea en amplia metáfora. En uno de los barcos que llevaban a Nápoles los supervivientes de Mesina, una de las refugiadas dio a luz un niño. Mirad en esa criatura el símbolo del porvenir limitado».

Sobre la política de Madrid:

«El Imperio marroquí sólo podrá conquistarse por la acción constante y pacífica del maestro y el comerciante. Pues bien; en lo que a la enseñanza se refiere, en el año que acaba de expirar nos da este tristísimo balance: número de escuelas europeas en el Imperio, 42; número de discípulos, 5,270; escuelas francesas, 25, con 4,136 discípulos; escuelas españolas, 13, con 907, y escuelas inglesas, cuatro, con 227».

Allí, donde, con arreglo a los Tratados, sólo los misioneros españoles son permitidos; allí, donde nuestros antecedentes, nuestra historia, nuestros intereses, nos enseñaban a no ser demasiado propiamente, ya vemos el resultado que nuestra política nos da en asunto de tan singular importancia y tan sustantiva trascendencia.

Francia, comandataria con España, de Europa, instruye más de las cuatro quintas partes de los discípulos marroquíes».

Sobre la naufragi del presupuesto:

De la «Patriota», artículo den Zulueta:

«No explicaremos Barcelona habiendo entrado en un momento de actividad y de entusiasmo. Se iniciaban grandes mejoras. El pueblo ejercía sus derechos cívicos de un modo verdaderamente ejemplar, aun para los países de mayor educación política. La obra titánica de la Reforma nos llenaba de justo orgullo. Habíamos improvisado en pocos años, y muy seriamente, una de las cosas más difíciles de improvisar, un Museo. El Instituto d'Estudis Catalans aportaba su honrada contribución académica y nos relacionaba espiritualmente con Europa. El Presupuesto de Cultura acometió la obra urgente de una reforma escolar, planteando de paso en nuestra ciudad los grandes problemas morales contemporáneos».

«No lo véis? Barcelona empezaba a irradiar luz fuera de ella. El Presupuesto de Cultura nos

